

Kirje

27.2.2026

VN/30559/2025
VN/30559/2025-VM-28

Valtioneuvoston kanslia

Valtiovarainministeriön lausunto Nato-asioita koskevien käytäntöjen ja lainsäädännön kehittämistä arvioivan parlamentaarisen työryhmän tietopohjan täydentämiseksi

Parlamentaarisen työryhmän tehtävänä on arvioida Nato-asioita koskevien käytäntöjen ja lainsäädännön kehittämistä oikeusministeriön esiselvityksen perusteella. Selvityksessä käsitellään mm. yhteistoiminnassa tasavallan presidentin ja valtioneuvoston kanssa tapahtuvaa ulkopoliittikan johtamista. Oikeusministeriön esiselvityksessä todetaan, että Natossa tehtävillä päätöksillä voi olla merkittäviäkin heijastusvaikutuksia julkiseen talouteen ja valtion talousarvioon, mikä edellyttää aina myös asianmukaisia eduskunnan päätöksiä.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan, että Nato-jäsenyyteen liittyvistä määrärahoista päätetään budjettiprosessin yhteydessä. Kun Nato-jäsenyyteen liittyvistä kysymyksistä muodostetaan kansallisia kantoja yhteistyöelimissä kuten TP-Utvassa, niin samassa yhteydessä päätöksentekijöillä tulisi olla käytettävissä arvio kulloinkin tarkasteltavan asian kustannusvaikutuksista.

Kuluneen hallituskauden aikana Nato-jäsenyydestä on aiheutunut menovaikutuksia, joita ei ole pystytty ennakoimaan hallitusohjelmaa laadittaessa. Hallitusohjelman resursointia koskevilla em. kirjauksilla on pystytty vastaamaan mm. Naton komentorakenteeseen sijoitettavasta henkilöstöstä aiheutuvista kustannuksista.

Hallituskauden aikana on noussut esille lisätarpeita, joihin hallitusohjelmassa ei ole varauduttu koskien esim. Naton läsnäolon vahvistamista Suomessa ja osallistumista Naton rauhanajan operaatioihin. Näitä määrärahatarpeita on arvioitu normaalin budjettiprosessin yhteydessä kehysjärjestelmän määrittelemissä rajoissa. Siinä yhteydessä on otettu kantaa, edellyttävätkö linjaukset varsinaista lisämäärärahaa vai voidaanko tarpeisiin vastata uudelleenkohdentamalla hallinnonalan olemassa olevia resursseja.

Kuluvan hallituskauden aikana taloudellisesti merkittävin Nato-jäsenyyteen liittyvä kysymys on ollut varsinaisten puolustusmenojen bkt-osuutta koskevan tavoitteen korottaminen 3,5 prosenttiin vuoteen 2035 mennessä. Tähän liittyen hallituskauden aikana kannanmuodostuksessa on hyödynnetty myös Talouspoliittista ministerivaliokuntaa valmistauduttaessa huippukokouksessa käytyihin neuvotteluihin. Menettelyllä on osaltaan edistetty yhteistä tilannekuvaa taloudellisista vaikutuksista. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että Nato-jäsenyyttä koskevia linjauksia valmisteltaessa kustannusvaikutusten arviointiin kiinnitetään huomiota riittävän varhaisessa vaiheessa kannanmuodostusta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Jakelu

VNK Valtioneuvoston kanslia

VN/30559/2025-VM-28

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: